

Herinrichting het Eind succes dankzij participatie betrokkenen

Door de redactie

Het Eind is onderdeel van een belangrijke toegangsroute naar de binnenstad van Gorinchem en werd in de bestaande inrichting niet optimaal benut. Het gebied was rommelig en moest veel functies tegelijkertijd vervullen, twee zaken die moeilijk te rijmen waren met het feit dat het gebied ook een doorgangsroute was voor allerlei soorten verkeer, waaronder lange voertuigen. Dit zorgde voor ongewenste en gevaarlijke situaties, die alleen met een grondige herinrichting op te lossen waren. Tegelijkertijd zou de herinrichting het historische karakter van het Eind moeten beschermen en waar mogelijk zelfs moeten benadrukken.

Analyseren en delen

Omdat het ging om een ingrijpende herinrichting wilde de gemeente Gorinchem bewoners en gebruikers van het Eind de mogelijkheid geven om hun ideeën te delen en hun stem te laten horen. In samenwerking met Smarticipatie, een label van Ruimteschepper, werd hiervoor een traject opgezet, waarbij de plannen en ideeën voor de herinrichting zichtbaar werden gemaakt voor de betrokkenen. Participatieconsultant van Smarticipatie Roelof Vos vertelt wat dit traject inhoudt: "Smarticipatie bundelt locatie, visuele middelen en (online) beleving en maakt het daarbij mogelijk om harde data door elke betrokkene te verrijken met belevingsdata. Zo is het mogelijk om gegevens en scenario's te analyseren en real-time te delen. In het geval van Gorinchem is het hele proces gestart met een openingsbijeenkomst om de beleving van de ruimte te inventariseren. De lancering ging parallel met publicaties in de pers en flyers van de gemeente in de bus. Dit alles met als doel om

Vestingstad Gorinchem wilde het gebruik en de beleving van haar oude centrum verbeteren. Hierbij werd met name gezocht naar een manier om het gebied Buiten de Waterpoort beter aan te laten sluiten op het winkelgebied. Dat betekende dat de tussengelegen wijk Eind moest worden heringericht. Met behulp van een zogenaamd Smarticipatietraject vóór en dóór alle betrokkenen kwam een projectplan tot stand onder de noemer 'Eind goed, Al goed', dat zonder enig bezwaar door de gemeenteraad werd aangenomen.

Met een online enquête werd betrokkenen gevraagd wat de positieve plekken zijn in het Eind en welke plekken voor verbetering in aanmerking kwamen.

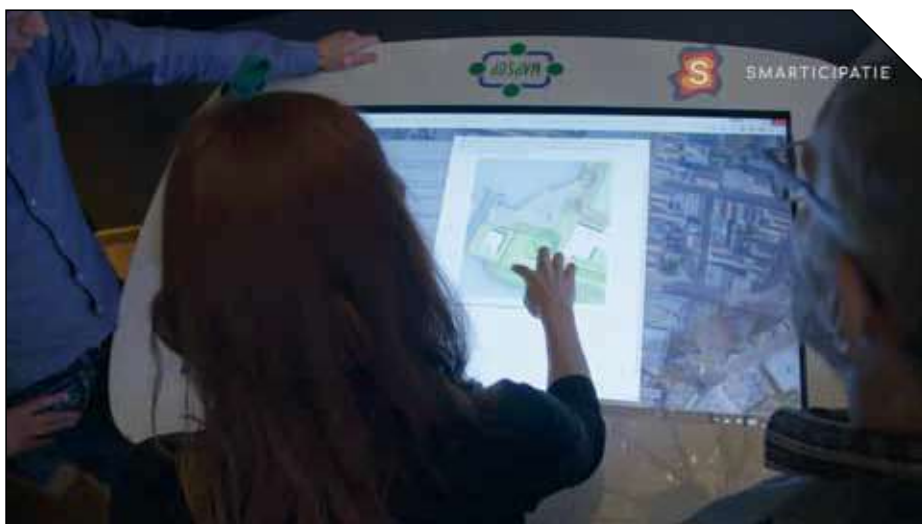
iedereen te activeren die met de herinrichting te maken zou krijgen en alle mensen daadwerkelijk te betrekken bij het project."

Eigen input bewoners

In een eerste inspiratieronde werd de zogenaamde 'local experts', dus bewoners, ondernemers en passanten, met een enquête gevraagd wat volgens hen positieve plekken zijn en welke plekken voor verbetering in aanmerking kwamen. Ook konden ze zelf foto's en documenten toevoegen aan het geheel op de ideeënkaart, die daarmee de geografische informatie combineerde met visuele input. De betrokkenen konden daarnaast punten markeren en opmerkingen plaatsen.

Met name het feit dat de enquête online in te vullen was en alle deelnemers vanuit hun eigen huis hun ideeën konden toevoegen, is

volgens Vos een belangrijke factor geweest bij de hoge betrokkenheid bij het project: "Uit onderzoek blijkt dat vijftientig procent van de Nederlanders het liefst online wordt bevestigd door de overheid, een veelvoud van het aantal mensen dat informatie-avonden prefereert. Een online onderzoek bereikt veel meer doelgroepen en levert een veel rijker beeld op omdat participanten eerder geneigd zijn hun ideeën in te brengen zonder dat ze bang hoeven te zijn dat ze er meteen op worden afgerekend. Door niet alleen de hardste boe-roepers te betrekken, maar iedereen die daar behoefte aan heeft, neemt het draagvlak voor plannen exponentieel toe. Overigens is bij dit soort plannen wisdom of the crowd echt goud waard; bewoners en gebruikers van een gebied weten wat er speelt in hun omgeving en kunnen een project echt verrijken."

De MapTable maakt het mogelijk om feedback te geven op de voorgestelde herinrichtingsscenario's.

Scenario's op MapTables

Uiteindelijk hebben 406 geïnteresseerden de eerste online enquête ingevuld, een teken dat de burgers betrokken waren bij de verandering van hun leefomgeving. Op basis van de response heeft ontwerp bureau NieuwBlauw een aantal scenario's met een duidelijke verbeelding van de mogelijkheden gemaakt. Deze zijn weer voorgelegd aan alle betrokkenen en daarbij werd volop gebruikgemaakt van zogenaamde MapTables.

"MapTables zijn een soort mobiele digiborden die bij uitstek geschikt zijn voor presentaties tijdens bewonersavonden", legt Vos uit. "Ze worden ook wel Planning Support Systems genoemd omdat ze zo'n goede bijdrage zijn tijdens projecten als GIS-, visualisatie-, analyse- en communicatiemiddel. De MapTables zijn voorzien van touchscreens en daarmee intuïtief te gebruiken zonder dat daar speciale kennis of apparaten voor nodig zijn. De voorstellen voor de herinrichting van het Eind konden dan ook

Het uiteindelijke voorstel voor de herinrichting is het Eind primair in te richten als een verblijfsruimte en daarbij het 'shared space'-principe aan te houden.

goed worden bestudeerd met de in totaal drie MapTables die we beschikbaar hebben gesteld voor de presentatie van de scenario's."

Ruime meerderheid

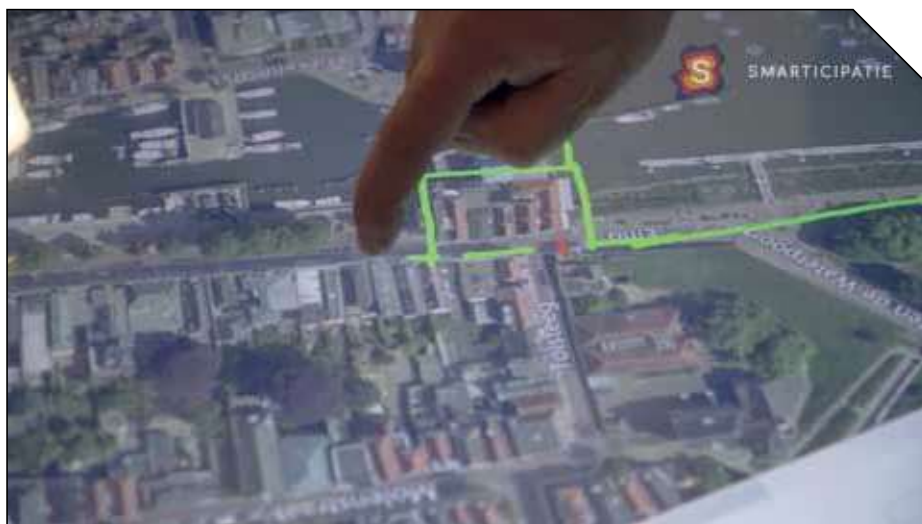
De reacties op de verschillende voorstellen van NieuwBlauw werden verzameld door een tweede enquête te houden. In totaal reageerden hierop zo'n 250 mensen, waarvan een ruime meerderheid positief was over het beeld van de herinrichting. Met name het principe van 'shared space', waarin de auto te gast is en de ruimte het domein is van fietsers en voetgangers, werd toegejuicht. Andere zaken, zoals het invoeren van eenrichtingsverkeer, het weghalen van parkeerplaatsen en het verplaatsen van een kunstwerk van Ryszard Wniarski, leverden wat minder eenduidige resultaten op. Voor- en tegenstanders brachten bij deze kwesties hun argumenten in die uiteindelijk door de verantwoordelijke

partijen moesten worden afgewogen.

In het uiteindelijke voorstel voor de herinrichting is ervoor gekozen om het Eind primair in te richten als een verblijfsruimte. De gemeente heeft daarbij gekozen voor een inrichting waarbij er nauwelijks onderscheid is tussen stoep en straat. Alles ligt op één niveau en er wordt één kleur en type straatsteen gebruikt. Dit geheel in overeenstemming met de duidelijke voorkeur van de bewoners voor het 'shared space'-principe, dat de verkeersveiligheid op een haast vanzelfsprekende wijze verbetert. ■

www.eindgoedagoedgorinchem.nl

www.smarticipatie.nl

Wie zijn eigen ideeën wilde delen, kon deze intekenen op de MapTable.